

293

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 listopada 1962 r.

w sprawie organizacji i zadań zakładów leczniczo-zapobiegawczych przemysłowej służby zdrowia.

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434 oraz z 1950 r. Nr 36, poz. 327 i 334, z 1951 r. Nr 1, poz. 2 i z 1955 r. Nr 11, poz. 67) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Pracownicy zakładów przemysłowych, budownictwa i żeglugi odpowiadających wymaganiom określonym w dalszych przepisach rozporządzenia oraz uczniowie szkół przyzakładowych przy tych zakładach jak również uczniowie innych szkół zawodowych odbywający w tych zakładach zajęcia praktyczne korzystają z opieki zdrowotnej, jaką zapewniają im zakłady leczniczo-zapobiegawcze przemysłowej służby zdrowia, zwane dalej „zakładami przemysłowej służby zdrowia”.

2. Uprawnienia określone w ust. 1 przysługują również pracownikom innych zakładów, jeżeli organ do spraw zdrowia prezydium powiatowej (miejskiej miasta stanowiącego powiat miejski, dzielnicowej — w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej po zapoznaniu się z opinią właściwego państwowego inspektora sanitarnego stwierdzi, że w zakładach tych występuje zagrożenie zdrowia w tym samym stopniu, co w zakładach przemysłowych.

§ 2. 1. Do zadań zakładów przemysłowej służby zdrowia należy udzielanie świadczeń przy zachowaniu zasady łączenia profilaktyki i lecznictwa, a także stosownie do potrzeb lokalnych z uwzględnieniem rejonizacji wewnątrzzakładowej.

2. W szczególności do zadań zakładów przemysłowej służby zdrowia należy:

- 1) bieżący nadzór nad stanem higieny pracy i stanem sanitarno-higienicznym zakładu pracy oraz jego szkoły przyzakładowej i urzędzeń socjalnych,
- 2) badanie wstępne osób przyjmowanych do pracy lub zmieniających stanowisko pracy oraz orzekanie o zdolności do pracy w określonym zawodzie i na określonym stanowisku pracy,
- 3) przeprowadzanie badań:
 - a) okresowych wśród pracowników podlegających takim badaniom w myśl obowiązujących przepisów i wśród uczniów szkół zawodowych wymienionych w § 1 ust. 1,
 - b) mających na celu wczesne wykrywanie i zapobieganie niektórym chorobom,
 - c) kontrolnych po 30-dniowym okresie niezdolności do pracy z powodu choroby,
- 4) wykonywanie czynnego poradnictwa, w szczególności w zakresie chorób zawodowych oraz w stosunku do kobiet ciężarnych, młodocianych, inwalidów oraz chorych na choroby przewlekłe, a także w stosunku do innych osób wymagających szczególnej opieki zdrowotnej,
- 5) szerzenie oświaty sanitarnej,
- 6) udzielanie pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach i nagłych zachorowaniach,
- 7) udzielanie ambulatoryjnych świadczeń leczniczych,
- 8) udzielanie świadczeń w zakresie zamkniętej opieki zdrowotnej, o ile w skład zakładu przemysłowej służby zdrowia wchodzi oddział szpitalny bądź izba chorych lub przy zakładzie pracy prowadzone jest pólśanatorium,

- 9) prowadzenie ambulatoryjnej rehabilitacji leczniczej oraz współdziałanie w rehabilitacji zawodowej, a także w doborze pracy dla inwalidów,
- 10) orzekanie o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby oraz rejestrowanie i analizowanie orzeczeń o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, wydanych przez inne zakłady służby zdrowia,
- 11) systematyczna obserwacja i analiza stanu zdrowotnego, wypadkowości oraz absencji chorobowej,
- 12) opracowywanie do projektów planów gospodarczych i inwestycyjnych zakładów pracy wniosków dotyczących ochrony zdrowia,
- 13) występowanie do administracji zakładu pracy, rady robotniczej i rady zakładowej oraz w miarę potrzeby do ich organów nadrzędnych z wnioskami w sprawie poprawy stanu higieniczno-sanitarnego zakładu pracy, jego urządzeń socjalnych, warunków higieny pracy i stanu zdrowotnego załogi,
- 14) współdziałanie ze stowarzyszeniem Polski Czerwony Krzyż przy organizowaniu i prowadzeniu zakładowych posterunków i drużyn sanitarnych (PCK), szkolenie ich członków oraz szerzenie oświaty sanitarnej,
- 15) współdziałanie w zakresie spraw mających wpływ na stan zdrowotny załogi z administracją, samorządem robotniczym i organami związków zawodowych, właściwą stacją sanitarno-epidemiologiczną oraz organizacjami społecznymi.

§ 3. 1. Zakładami przemysłowej służby zdrowia są:

- 1) przychodnie przyzakładowe,
- 2) przychodnie międzyzakładowe,
- 3) obwodowe przychodnie przemysłowe,
- 4) wojewódzkie (miejskie w miastach wyłączonych z województw) poradnie lub przychodnie przemysłowe.

2. Obwodowa przychodnia przemysłowa obejmująca swą działalnością głównie zakłady górnicze nosi nazwę „obwodowa przychodnia górnicza”, a obejmująca swą działalnością żeglugę i rybołówstwo morskie — „obwodowa przychodnia portowa”.

3. Zadania wojewódzkiej przychodni przemysłowej w zakresie zakładów górniczych na terenie województwa katowickiego wykonuje wojewódzka przychodnia górnicza.

4. Niektóre zadania zakładów przemysłowej służby zdrowia mogą wykonywać inne zakłady społeczne służby zdrowia, a w szczególności punkty felczerskie i pielęgniarskie przy zakładach pracy oraz poradnie higieny pracy.

§ 4. 1. Do zadań przychodni przyzakładowej należy w szczególności:

- 1) udzielanie świadczeń określonych w § 2:
 - a) pracownikom danego zakładu pracy,
 - b) pracownikom innego lub innych zakładów pracy, jeżeli pracownicy ci są zatrudnieni przy robotach remontowych, montażowych lub budowlanych prowadzonych na terenie danego zakładu pracy oraz
 - c) uczniom szkoły przyzakładowej lub uczniom innych szkół zawodowych odbywających zajęcia praktyczne w danym zakładzie pracy,
- 2) udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych:
 - a) rencistom z tytułu uprzedniego zatrudnienia w danym zakładzie pracy,
 - b) członkom rodzin pracowników zamieszkałym na terenie danego zakładu pracy oraz

c) za zgodą kierownictwa zakładu pracy i właściwego organu do spraw zdrowia prezydium rady narodowej sprawującego nadzór nad przychodnią przyzakładową — innym członkom rodzin pracowników, jeżeli w danej miejscowości nie ma zakładu otwartej opieki zdrowotnej przeznaczonego dla ogółu ludności.

2. Świadczeń określonych w ust. 1 w zależności od ich rodzaju udziela się w pomieszczeniu przychodni przyzakładowej lub na terenie zakładu pracy, a ponadto w zakładowych hotelach robotniczych lub w internatach szkół zawodowych określonych w § 1 ust. 1, jeśli chodzi o przebywających tam chorych obłożnie.

3. Przychodnia przyzakładowa może udzielać indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych również w miejscu zamieszkania osób uprawnionych do korzystania z jej świadczeń, jeżeli w danej miejscowości nie ma zakładu otwartej opieki zdrowotnej przeznaczonego dla ogółu ludności.

4. Przychodnia przyzakładowa udziela indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych w zakresie opieki zdrowotnej podstawowej oraz opieki zdrowotnej specjalistycznej — stosownie do potrzeb wynikających z warunków pracy załogi oraz zakresu działania przychodni.

§ 5. Przepis § 4 stosuje się odpowiednio do przychodni międzyzakładowej, z tym że przychodnia ta udziela świadczeń pracownikom dwóch lub więcej zakładów pracy położonych w tej samej miejscowości.

§ 6. 1. Przychodnia przyzakładowa oraz przychodnia międzyzakładowa jest placówką terenową obwodowej przychodni przemysłowej.

2. Jeżeli na terenie danego powiatu (miasta stanowiącego powiat miejski) nie ma obwodowej przychodni przemysłowej, przychodnia przyzakładowa lub międzyzakładowa może być placówką terenową przychodni obwodowej przeznaczonej dla ogółu ludności.

3. Jeżeli jest to uzasadnione rozmiarami przychodni przyzakładowej lub międzyzakładowej, przychodnia taka może być samodzielną jednostką organizacyjną i budżetową.

§ 7. 1. Przychodnię przyzakładową organizuje się przy nie objętym opieką przychodni międzyzakładowej zakładzie pracy liczącym:

- 1) ponad 400 pracowników, jeżeli chodzi o zakłady pracy przemysłu chemicznego i przetworów naftowych,
- 2) ponad 500 pracowników, jeśli chodzi o huty żelaza i metali nieżelaznych oraz kopalnie rud, węgla, ropy, wapienniki i zakłady przemysłu materiałów budowlanych,
- 3) ponad 600 pracowników, jeśli chodzi o zakłady przemysłu metalowego i budowy maszyn oraz o pozostałe zakłady pracy.

2. W przypadkach uzasadnionych szczególnym zagrożeniem zdrowia organ do spraw zdrowia prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski) dzielnicowej — w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej, po zasięgnięciu opinii państwowego inspektora sanitarnego, może utworzyć przychodnię przyzakładową przy zakładzie pracy liczącym mniej pracowników niż to przewiduje ust. 1.

3. Przychodnię międzyzakładową organizuje się, jeżeli w tej samej miejscowości są dwa lub więcej zakładów pracy, liczących łącznie co najmniej 500 pracowników, a utworzenie takiej przychodni uzasadnione jest bliskim położeniem zakładów pracy lub względami ekonomicznymi.

4. W braku możliwości utworzenia przychodni międzyzakładowej, przy zakładzie pracy liczącym ponad 200 pracowników może być utworzony punkt felczerski lub pielęgniarzki, stanowiący placówkę terenową obwodowej przychodni przemysłowej, a w braku takiej przychodni — najbliższego zakładu otwartej opieki zdrowotnej przeznaczonego dla ogółu ludności.

§ 8. Do zadań obwodowej przychodni przemysłowej należy w szczególności:

- 1) organizowanie działalności zapobiegawczo-leczniczej w zakładach pracy, o których mowa w § 1, przez tworzenie przy nich przychodni przyzakładowych (międzyzakładowych) i kierowanie ich działalnością,
- 2) wykonywanie zadań przychodni przyzakładowej:
 - a) w stosunku do zakładu pracy, przy którym obwodowa przychodnia jest zorganizowana,
 - b) w stosunku do zakładów pracy, przy których nie ma przychodni przyzakładowych (międzyzakładowych),
- 3) udzielanie indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych w zakresie uzupełniającym świadczenia przychodni przyzakładowych i międzyzakładowych,
- 4) sprawowanie nadzoru fachowego nad poziomem działalności wchodzących w jej skład placówek terenowych,
- 5) prowadzenie szkolenia pracowników przychodni i jej placówek terenowych oraz prowadzenie specjalizacji lekarzy w dziedzinie medycyny przemysłowej,
- 6) systematyczne analizowanie stanu zdrowotnego, wypadkowości i absencji chorobowej w zakładach pracy i szkołach objętych opieką, opracowywanie wniosków dotyczących poprawy opieki zdrowotnej, a także kontrola nad realizacją tych wniosków.

§ 9. 1. Obwodową przychodnię przemysłową organizuje się w przypadku, gdy na obszarze powiatu (miasta stanowiącego powiat, dzielnicy — w mieście wyłączonym z województwa) liczba osób objętych świadczeniami przychodni przyzakładowych i międzyzakładowych oraz punktów felczerskich i pielęgniarzskich przy zakładach pracy wynosi co najmniej 15.000 osób.

2. W przypadkach uzasadnionych, a w szczególności gdy liczba osób określonych w ust. 1 przekracza 15.000, mogą być zorganizowane dwie lub więcej obwodowych przychodni przemysłowych.

3. Jeżeli na obszarze powiatu (miasta stanowiącego powiat miejski, dzielnicy — miasta wyłączonego z województwa) działają dwie lub więcej obwodowe przychodnie przemysłowe, każda z tych przychodni może obejmować przychodnie przyzakładowe i międzyzakładowe przy zakładach pracy tej samej branży.

4. W skład obwodowej przychodni przemysłowej mogą wchodzić placówki terenowe położone na obszarze różnych powiatów (miast stanowiących powiaty miejskie).

§ 10. 1. Przychodnie przyzakładowe oraz przychodnie międzyzakładowe stanowiące samodzielne jednostki organizacyjne i budżetowe, jak również obwodowe przychodnie przemysłowe są organizowane i prowadzone przez organy do spraw zdrowia prezydium powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie, dzielnicowych w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych.

2. W przypadkach uzasadnionych szczególnymi warunkami działalności zakładu pracy, a zwłaszcza jeśli zakład pracy posiada oddziały położone na terenie kilku powiatów

lub dzielnic, przychodnia przyzakładowa przy takim zakładzie pracy może być prowadzona przez organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) bądź przez organ do spraw zdrowia prezydium rady narodowej niższego stopnia właściwy ze względu na siedzibę kierownictwa zakładu pracy.

3. W przypadkach określonych w § 9 ust. 4 obwodowa przychodnia przemysłowa może być prowadzona przez organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 11. Do zadań wojewódzkiej (miejskiej w mieście wyłączonym z województwa) poradni lub przychodni przemysłowej należy w szczególności:

- 1) udzielanie świadczeń specjalistycznych i konsultacyjnych z dziedziny medycyny przemysłowej na wniosek zakładów służby zdrowia,
- 2) organizowanie, a także w miarę potrzeby prowadzenie szkolenia personelu zakładów przemysłowej służby zdrowia,
- 3) opracowywanie wytycznych w sprawie organizacji i metodyki pracy zakładów służby zdrowia wykonujących zadania określone w § 2 oraz prowadzenie instruktażu w tym zakresie,
- 4) sprawowanie fachowego nadzoru i kontroli nad działalnością zakładów wykonujących zadania określone w § 2, jak również w zakresie orzecznictwa, o czasowej niezdolności do pracy,
- 5) sprawowanie fachowego nadzoru nad poradniami higieny pracy,
- 6) wykonywanie analiz jakościowych materiałów statystycznych dotyczących zakładów przemysłowej służby zdrowia,
- 7) systematyczne analizowanie stanu zdrowotnego, wypadkowości i absencji chorobowej w zakładach pracy.

§ 12. 1. Wojewódzka (miejska) poradnia przemysłowa wchodzi w skład wojewódzkiej przychodni specjalistycznej. W uzasadnionych przypadkach może być prowadzona wojewódzka (miejska) przychodnia przemysłowa stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną i budżetową.

2. Wojewódzka (miejska) poradnia lub przychodnia przemysłowa jest organizowana i prowadzona przez organ do spraw zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

3. Stosownie do warunków miejscowych może być prowadzona jedna wojewódzka (miejska) przychodnia przemysłowa dla obszaru województwa i miasta wyłączonego z województwa.

§ 13. 1. Zakłady przemysłowej służby zdrowia udzielają indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych w takiej porze, aby pracownicy mogli korzystać z tych świadczeń poza godzinami pracy.

2. Przychodnie przyzakładowe i międzyzakładowe zapewniają pracownikom zakładów pracy objętych ich świadczeniami niezbędną pomoc w razie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania w godzinach pracy.

§ 14. 1. Pracownicy zakładów pracy nie objęci opieką zdrowotną zakładów przemysłowej służby zdrowia korzystają ze świadczeń zakładów służby zdrowia przeznaczonych

dla ogółu ludności, a w szczególności ze świadczeń poradni higieny pracy w przychodniach obwodowych oraz lekarzy rejonowych.

2. Świadczenia określone w ust. 1 obejmują w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad higieną pracy oraz stanem sanitarno-higienicznym zakładu pracy i jego urządzeń socjalnych,
- 2) badanie wstępne osób przyjmowanych do pracy,
- 3) przeprowadzanie okresowych badań lekarskich,
- 4) wykonywanie czynnego poradnictwa w stosunku do młodocianych, kobiet ciężarnych, inwalidów oraz osób chorych na choroby przewlekłe,
- 5) systematyczną obserwację i analizę stanu zdrowotnego, wypadkowości i absencji chorobowej.

§ 15. 1. Dotychczas istniejące zakłady leczniczo-zapobiegawcze przy zakładach przemysłowych, budownictwa lub żeglugi, nie odpowiadających wymaganiom określonym w

§ 7 ust. 1 i 2, są nadal prowadzone jako przychodnie przyzakładowe, jeżeli pracownicy tych zakładów przemysłowych nie mogą być objęci świadczeniami przychodni międzyzakładowej.

2. Dotychczas istniejące zakłady leczniczo-zapobiegawcze przy zakładach pracy nie objętych przepisami § 1 mogą być nadal prowadzone na zasadach określonych w przepisach o zakładach opieki zdrowotnej otwartej przeznaczonych dla ogółu ludności jako placówki terenowe powiatowych (miejskich, dzielnicowych) przychodni obwodowych.

§ 16. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 lutego 1953 r. w sprawie organizacji i zadań zakładów leczniczo-zapobiegawczych przy zakładach pracy (Dz. U. Nr 12, poz. 50).

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Sztachelski*